

Collegebesluit

Onderwerp: Pilot betaald parkeren per minuut
BBV nr: 2015/188984

1. Inleiding

De gemeenteraad heeft op 11 november 2010 unaniem de motie 'Betaald parkeren' aangenomen over betaald parkeren per minuut. Volgens de opstellers van de motie wordt in veel gevallen meer dienstverlening in rekening gebracht dan wordt afgenomen. Het college wordt in de motie opgedragen in parkeergarages betaald parkeren per minuut in te voeren. De raadsbreed aangenomen motie van 12 maart 2015 'Betaald parkeren per minuut, na 4,5 jaar geen minuut langer wachten' herhaalt de eerdere opdracht.

Op dit moment werkt de gemeente Haarlem in de parkeergarages met tijdvakken, gebruikers betalen € 1,60 euro per gedeelte van 39 minuten. Als de gebruiker één minuut na ingang van het nieuwe tijdvak de garage verlaat, wordt voor dat bijna ongebruikte tijdvak wel volledig betaald.

Het college vindt betalen per minuut rechtvaardig en wil de effecten van het invoeren van deze wijze van tarifiering bestuderen. In de bijlagen is een berekening opgenomen van de effecten voor de gebruikers, daarbij wordt aangetekend dat voor langer parkeren betalen per minuut duurder zal zijn, bij kort parkeren volgt een voordeel voor de gebruiker.

Bij de moties is geen aanvullende financiële dekking gegeven, daarom wordt uitgegaan van een budgettair neutrale invoering van parkeren per minuut. Dat vraagt een aanpassing van de tarieven. Het college is benieuwd of de bezettingsgraad en de gemiddelde duur van parkeren wijzigt vanwege het nieuw ingezette beleid. Aan de hand van de pilot kan dan een afweging worden gemaakt voor het invoeren van parkeren per minuut in meer parkeergarages.

Het college legt dit besluit aan de commissie Beheer voor in de vorm van een voorgenomen besluit. Het college hecht aan de uitvoering van de moties van de gemeenteraad, maar vanwege het politieke en maatschappelijke discours over parkeren in de afgelopen maanden acht het college het nuttig dat de commissie een uitspraak doet over het inzetten van deze pilot.

De pilot is besproken met een maatschappelijke klankbordgroep en is daar positief ontvangen. In de klankbordgroep zitten vertegenwoordigers van de horeca, bewoners en ondernemers.

2. Besluitpunten college

1. Het college is voornemens te besluiten tot betaald parkeren per minuut, gedurende een pilot van één jaar, in te voeren in parkeergarage De Kamp, onder voorbehoud dat het overleg met de commissie Beheer geen aanleiding geeft het besluit te wijzigen of in te trekken.
2. Het tarief per minuut vast te stellen op € 0,0487, wat neerkomt op een uurtarief van € 2,92.
3. De kosten van deze pilot te dekken uit het product parkeren

4. De wijkraden in de binnenstad, de Vereniging Eigenaren Binnenstad, Haarlem Centraal, de afdeling Haarlem van Koninklijke Horeca Nederland en Centrum Haarlem ontvangen na besluitvorming informatie over dit besluit, de start van de pilot wordt gepubliceerd in de Stadskrant en op de gemeentelijke website, de media ontvangen een persbericht;
5. Het besluit van het college wordt ter bespreking gestuurd aan de commissie Beheer.

3. Beoogd resultaat

Betaald parkeren per minuut in parkeergarages draagt bij aan beleidsveld 5.2.2 Parkeren van de Programmabegroting 2015-2019; 'Parkeervoorzieningen overzichtelijk, klantvriendelijk en kosteneffectief aanbieden'. Het beoogd resultaat is een evenredige berekening van de parkeerkosten in de Haarlemse parkeergarages.

4. Argumenten

Het voorstel past in het ingezet beleid

Betaald parkeren per minuut past in programma 5 van de Programmabegroting 2015-2019 'Beter leefmilieu door een goede kwaliteit, beheer en bereikbaarheid van de stad'. Uit de Parkeervisie (2012/404318) is het standpunt afkomstig dat er een verband moet worden gelegd tussen de parkeerduur en de te betalen parkeerkosten.

Het tarief per minuut is gebaseerd op het gemiddelde tarief over 2014

Het huidige tarief is € 1,60 per 39 minuten. In theorie is dat € 0,041 per minuut, namelijk € 1,60 gedeeld door 39 minuten. Als dit minuttarief in de Haarlemse parkeergarages zou worden ingevoerd zou dat jaarlijks tot een tekort van circa 1 miljoen euro leiden. Het uitgangspunt van het college voor de invoering van de pilot is echter dat er geen (nadelige) gevolgen voor de parkeerbaten optreden. Bovendien is er geen dekking bij de motie meegegeven. Verschillende varianten, waaronder het werken met een starttarief, zijn overwogen om dit tekort te compenseren. Er is vervolgens voor gekozen parkeerders per minuut te laten betalen wat zij in 2014 *daadwerkelijk* per minuut voor parkeren betaalden. In de huidige praktijk betaalt de overgrote meerderheid van de parkeerders namelijk meer dan € 0,041, en in ieder geval nooit minder. Dit komt door het getrapte tariefstelsel; een parkeerder betaalt namelijk € 1,60 per 39 minuten of gedeelte daarvan. Om te berekenen wat de automobilisten gemiddeld in 2014 per minuut betaalden om in de Haarlemse parkeergarages te kunnen parkeren, zijn alle betalingstransacties in dat jaar geanalyseerd. Dit was € 0,0487 per minuut, en per uur € 2,92. Dit tarief wordt voor de pilot voorgesteld. In bijlage 2 is de uitgebreide berekening van het tarief opgenomen. Het goedkope avond-/nachtstarief, waarbij per keer € 2,84 wordt betaald, blijft gehandhaafd. Dat dit tarief gehandhaafd blijft is ook van belang om betaald parkeren per minuut goed te kunnen evalueren.

Betaald parkeren per minuut wordt als pilot ingevoerd

Om invulling te geven aan de moties wordt betalen per minuut als pilot van een jaar in een van de garages ingevoerd. Hierdoor kunnen eventuele risico's ook beter worden beheerst. Na een evaluatie van de pilot wordt bepaald of het in meer garages wordt ingevoerd.

Parkeergarage De Kamp is het geschiktst voor de pilot

Om de pilot goed te kunnen evalueren is het belangrijk een representatieve garage te kiezen; een garage met een gemiddeld gebruik en met voldoende transacties van lang- en kortparkeerders. Parkeergarage De Kamp kent een gemiddeld gebruik, in tegenstelling tot De

Dreef en de Cronjégarage (relatief rustige parkeergarages) en De Appelaar, Houtplein en Raaks (relatief drukke parkeergarages). Daarnaast kent De Kamp, in tegenstelling tot de Stationsgarage, zowel kort- als langparkeerders. De Stationsgarage trekt relatief veel langparkeerders.

Een zuivere regeling van betalen per minuut werkt het best

Er zijn verschillende varianten overwogen voor de invoering van betalen per minuut. Een daarvan was een systeem met een starttarief. Bovenop dit starttarief, een soort entreegeld, wordt dan een tarief per minuut in rekening gebracht. Voordelen lagen met name op bedrijfsvoeringsvlak: een tariefswijziging zou alleen een wijziging van het starttarief vergen. Aan deze variant zaten echter twee nadelen. Ten eerste is een starttarief met daarbovenop een bedrag per minuut moeilijk naar de parkeerder te communiceren. Ten tweede betalen kortparkeerders dan relatief meer, waardoor parkeren op straat een aantrekkelijk alternatief wordt.

Bij goede resultaten van de evaluatie volgen meer garages

Tussen 1 april en 1 juni 2016 wordt de pilot geëvalueerd. Tijdens die evaluatie wordt gemeten wat de gevolgen van de pilot waren op de gemiddelde parkeerduur, het aantal parkeertransacties en de opbrengsten. Verder wordt aan parkeerders in De Kamp gevraagd of betalen per minuut een reden was daar te parkeren. Als de pilot succesvol is, wordt betaald parkeren per minuut een jaar na de start van de pilot in meer parkeergarages ingevoerd.

De maatschappelijke klankbordgroep is positief over dit voorstel

Voor de invoering van betaald parkeren per minuut is een maatschappelijke klankbordgroep opgericht. Deze klankbordgroep, bestaande uit vertegenwoordigers van de wijkraden in de binnenstad, de Vereniging Eigenaren Binnenstad, Haarlem Centraal, de afdeling Haarlem van Koninklijke Horeca Nederland en Centrum Haarlem, is twee maal bijeen gekomen. De klankbordgroep heeft zich positief over de pilot uitgelaten. Uit de klankbordgroep komt wel het signaal dat de introductie van een goedkope dagpas voor de parkeergarages een extra impuls aan het gebruik van de garages zou kunnen geven. Gedurende de pilot wordt de introductie van een goedkope dagpas voor de parkeergarages uitgewerkt.

5. Risico's en kanttekeningen

Zonder nadelige gevolgen voor de parkeerbatan

Uitgangspunt van het college bij de invoering van betaald parkeren per minuut is dat dit zonder (nadelige) gevolgen voor de parkeerbatan gebeurt.

Het tarief per minuut kan overkomen als tariefsverhoging

Het tarief in de Kampgarage wordt € 0,0487 per minuut. De kans bestaat dat parkeerders dat tarief vergelijken met het bestaande tarief van € 0,041 (namelijk € 1,60 gedeeld door 39 minuten) en tot de onterechte conclusie komen dat er sprake is van een tariefsverhoging van 18,7%. Vanwege het huidige getrapte tariefensysteem in de parkeergarages, betalen met name kortparkeerders relatief veel om te kunnen parkeren. Bij de invoering van betaald parkeren per minuut wordt dit verdeeld over kort- én langparkeerders. Het gevolg is dat kortparkeren, tot ongeveer drie uur, in veel gevallen goedkoper wordt dan in de bestaande situatie. Iemand die nu veertig minuten parkeert betaalt geen € 3,20 meer, maar € 1,95. Langparkeren wordt duurder dan de in huidige situatie. Maar het goedkope avond-/nachtstarief van € 2,84 blijft echter bestaan, waardoor het aantal parkeerders dat daadwerkelijk meer gaat betalen dan in de huidige situatie feitelijk zal meevallen. In bijlage 2 zijn verschillende,

willekeurige parkeertijdsduren met elkaar vergeleken qua huidige parkeerkosten en qua parkeerkosten bij betaald parkeren per minuut.

De verwerking van muntgeld brengt extra kosten met zich mee

Tijdens de pilot kan met pin en contant geld betaald worden. Als parkeerders contant betalen wordt het uiteindelijk te betalen parkeergeld tot op tien cent afgerond, dat is namelijk de kleinste munteenheid die de betaalautomaten kunnen verwerken. Omdat de automaat, anders dan nu, terug moet kunnen betalen met tien-centmunten, stijgt de omloopsnelheid van tien-centmunten. Hiervoor dienen de automaten in de garage eenmalig aangepast te worden. Dit kost € 3.000,-. Verder dient er vaker geldtransport plaats te vinden. Dit kost op jaarbasis circa € 6.000,-. Deze kosten worden gefinancierd uit het product Parkeren. Voor de pilot kan dit binnen de huidige begroting worden opgevangen.

Betaald parkeren per minuut in parkeergarages komt nog niet veel voor

Betaald parkeren per minuut is nog geen heel gangbare manier van betalen in parkeergarages. Voor zover nu bekend zijn er in Nederland slechts enkele garages waar dit systeem is ingevoerd. Ook een initiatiefwetsvoorstel van de PvdA in de Tweede Kamer om betaald parkeren per minuut in garages verplicht in te voeren is nog niet aangenomen.

Betaald parkeren per minuut wordt als pilot ingevoerd

De motie 'Betaald parkeren per minuut, na 4,5 jaar geen minuut langer wachten' geeft aan dat betaald parkeren per minuut in alle Haarlemse parkeergarages wordt ingevoerd. Maar de pilot wordt eerst in één garage uitgevoerd.

6. Uitvoering

In de periode tot de invoering van betaald parkeren per minuut wordt de bebording in de Kampgarage aangepast, komen er nieuwe stickers op de betaalautomaten, wordt de website van de gemeente Haarlem gewijzigd en vinden de technische aanpassingen aan de betaalautomaten plaats. Met dit collegebesluit wordt uitvoering gegeven aan de moties.

De pilot start op 1 augustus 2015 en loopt tot 31 juli 2016. Naar aanleiding van de pilot wordt een evaluatie opgesteld.

7. Bijlagen

Bijlage 1: Moties betaald parkeren per minuut

Bijlage 2: Berekening van het tarief bij betalen per minuut en vergelijking met huidige tarief

Het college van burgemeester en wethouders,

de secretaris

de burgemeester